

ระบบการจัดการสุขภาวะชุมชนเพื่อตำบลแห่งการเรียนรู้ ตำบลหนองสาหร่าย
อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

Community's Health Management System to Achieve a Model Tumbon for Learning:
The Study nong-sarai Tumbon, Donjeadee distric, Suphanburi Province

ปิ่นนเรศ กาศอดม¹
หทัยชนก บัวเจริญ²
กมลทิพย์ ขลังธรรมเนียม³
จุฑารัตน์ ผู้พิทักษ์กุล⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้กระบวนการศึกษาชุมชนแบบเร่งด่วน ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานะ ศักยภาพและทุนทางสังคมในการพัฒนาตำบล และศึกษาแนวคิดการจัดการสุขภาวะ และผลลัพธ์ของการจัดการตำบลหนองสาหร่าย จากแหล่งข้อมูลประกอบด้วย 1) การศึกษาเอกสารได้แก่ เอกสารข้อมูลตำบล รายงานประจำปี ของตำบล 2) การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในครั้งนี้อยู่คือ ผู้บริหาร แกนนำจากภาคท้องถิ่น ภาคท้องที่ ภาคประชาชน หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง วิทยากรชุมชน และผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องสำคัญเชื่อมโยงกับการขับเคลื่อนตำบลสุขภาวะ จำนวน 80 คน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้กระบวนการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษา

1) ฐานคิดในการดำเนินการพัฒนาตำบลเพื่อการจัดการตำบลสุขภาวะ ประกอบด้วย (1) การใช้ทุนทางสังคมอย่างมีคุณค่า สร้างเครือข่าย ต่อยอดการพัฒนา ทั้งด้านทุนบุคคลในตำบลที่เป็นปราชญ์ผู้รู้เชี่ยวชาญ เรื่องการเกษตร มีความเป็นพี่น้องฉันท์เครือญาติ ทุนทรัพยากรธรรมชาติที่เอื้อต่อการทำเกษตรกรรม ดินดีน้ำถึง และทุนงบประมาณที่อาศัยการสานต่อนโยบาย เพื่อพัฒนาตำบลให้เป็นคนดีศรีสุพรรณ (2) ภาคประชาชนเข้มแข็งหนุนเสริมจัดการตนเองด้วยภาคท้องถิ่น แกนนำในตำบลหนองสาหร่ายล้วนเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล มีการกำหนดเป้าหมายการทำงานเพื่อตำบลเดียวกันด้วยเจตนารมณ์ เพื่อสร้างและพัฒนาตำบลหนองสาหร่ายให้มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับ (3) รวมตัวเพื่อแก้ปัญหา ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมประเมินผล การทำงานของภาคประชาชน

2) ความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อการจัดการสุขภาวะชุมชนโดยชุมชน ของตำบลหนองสาหร่าย ประกอบด้วยระบบย่อย ดังนี้ (1) ระบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม (2) ระบบเกษตรปลอดภัย (3) ระบบจัดการสิ่งแวดล้อม (4) ระบบเศรษฐกิจและสวัสดิการ (5) ระบบพัฒนาคุณภาพเด็กและเยาวชน (6) ระบบสุขภาพชุมชน (7) ระบบคนดีศรีสุพรรณ

3) ผลลัพธ์และปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จ ตำบลหนองสาหร่าย ได้รับการยอมรับและได้รับรางวัลจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งด้านการบริหารจัดการ ด้านจัดการสุขภาวะชุมชน และด้านสวัสดิการชุมชน เป็นต้น ทั้งนี้มาจากปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จคือ ผู้นำที่มีความคิดในเชิงหนุนเสริมระบบ บริหารจัดการตำบลเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชนในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมลงมือทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมประเมินผล และร่วมนำเสนอ โดยทำงานแบบประสานเครือข่ายร่วมกันกับภาคท้องที่ หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชน โดยเน้นการปลูกฝังวัฒนธรรมความเป็นคนดีศรีสุพรรณเป็นฐานเชื่อมโยงให้คนในตำบลมาร่วมทำงานพัฒนา เพื่อให้ตำบลหนองสาหร่ายได้รับการยอมรับและทัดเทียมกับตำบลอื่นๆ

คำสำคัญ: สุขภาวะชุมชน ตำบลแห่งการเรียนรู้ ตำบลหนองสาหร่าย

¹ วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี Email: pinnarate@gmail.com

² คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม Email: hbuajalearn@gmail.com

³ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ Email: noinoi91@gmail.com

⁴ โรงพยาบาลหัวเฉียว Email: ems.huachiew@yahoo.com